

PRETRE

DEN RASKESTE VEIEN TIL KRANSELAGET

Produksjonskurs - NTF

Rune Sandbakk
- Pretre-

DEN RASKESTE VEIEN TIL KRANSELAGET

- Korleis kan ei bedrift forholde seg til :
  - CE-merking
  - Kontrollskjema
  - Ytelseserklæring
  - FDV
  - EPD
  - Utførelsesstandarden (Standard for trekonstruksjoner – 2016)

- Jungel av standardar og foreskrifter:

Konstruksjonsstyring:

- NS-EN 1995-1-1:2004+A1:2008+NA:2010 "Prosjektering av trekonstruksjoner"
- NS-EN 1995-1-2:2004+NA:2010 "Brannteknisk dimensjonering."
- NS-EN 1990:2002+NA:2009 "Grunnlag for prosjektering av konstruksjoner."
- NS-EN 1991-1-1:2002+NA2008 "Laster på konstruksjoner. Allmenne laster."
- NS-EN 1991-1-3:2002+NA2008 "Laster på konstruksjoner. Snølaster."
- NS-EN 1991-1-4:2002+NA2008 "Laster på konstruksjoner. Vindlaster."
- NS-EN 338 "Konstruksjonstrevirke. Styrkeklasser."
- NS-EN 1194 "Trekonstruksjoner. Limtre."
- Teknisk småskrift nr.24 Mekaniske Treforbindelser"
- *Teknisk Godkjenning spikerplateforbindelser med brannmotstand*

- Viktig å skille mellom myndigheitskrav og anbefalingar
- Krav: PBL (Plan og bygningsloven) og TEK 10 (Teknisk foreskrift)
- Anbefalingar: Norsk Standard og Preaksepterte løysingar

- CE-merking
  - Obligatorisk på takstolar frå 2013
  - Ein takstol med CE-merke har dokumenterte eigenskapar på lik linje med sponplater, limtre, etc.
  - CE-merking er ein systemkontroll (ikkje kontroll av sluttproduktet slik Takstolkontrollen var)
  - Produsenten påtek seg ansvaret for konstruksjonen, og at konstruksjonen er konstruert og produsert i henhold til Byggevaredirektivet
  - NTI utfører kontroll og sertifisering

- Kontrollskjema
  - "Kontrollskjema for daglig kontroll"

Dato: _____

Produksjonsnummer/kunde: _____

Beregning / arbeidstegning nr: _____ Takstol type: _____

Kontroll av materialer og første takstol i serien / eventuelt ved start av nytt skift/dag:

Riktig Feil Rettet Krav – Se EN 14250 og Kvalitetshåndbok kap 6

Trelast – før/ved kapping

Kvalitet	☐	☐	☐	Som angitt i beregning. Sortering i hht. NS 14081-1.
tilleggskrav	☐	☐	☐	Se Kvalitetshåndbok punkt 6.2.1.1
Dimensjoner	☐	☐	☐	Trelastmål som angitt i beregning. 1)
Fuktinnhold	☐	☐	☐	Skal ikke overstige 22 % Angi målt verdi:
Skjøteplassering	☐	☐	☐	Som angitt i beregning. Lengde angitt i kappliste må ikke endres. 1) Toleranser trelastmål mindre enn 100 mm er ± 1 mm. Toleranser trelastmål større enn 100 mm er $\pm 1,5$ mm.

Ved monteringsstart Tilpasning i knutepunkt   Gjennomsn. åpning mellom tredeler skal ikke overstige 1,5 mm

Spikerplater: Type	☐	☐	☐	Som angitt i beregning.
Størrelse: Bredder	☐	☐	☐	Som angitt i beregning. B minst som angitt 2)
Lengde	☐	☐	☐	Som angitt i beregning. L minst som angitt 2)
Plasseringsmål	☐	☐	☐	Som angitt i beregning. Avvik maks. 10 mm. 3)
Platevinkel	☐	☐	☐	Som angitt i beregning.
Innpresing	☐	☐	☐	God kontakt spikerplate/tre. Spikerplatene må ikke skades.
Vankant og kvist	☐	☐	☐	Vankant skal ikke forekomme under spikerplate 2) Spikerplater på begge sider av takstolen skal være like store 3) Minimum 3 mm over kant ved opplegg

Sprekkdannelseri stavender og ved kvist   Spikerplatene må ikke forårsake sprekker og skade på trevirket.Toleranser (mål) takstol   Ytre mål inntil 10 m: Maks. 20 mm. Deretter 2 mm pr. m.
Maks avvik mellom takstolene innen en serie: 10 mm.Merking   CE - merke. Avstivningsmerking. Posisjonsmerking.

Anmerkninger:

Det er kontrollert at samtlige takstoler i serien er riktige.
Produksjonsserien er godkjent:

- Kontrollskjema
  - ”Kontrollskjema for ukentlig kontroll”

Produksjonsnummer/kunde: _____

Beregning / arbeidstegning nr: _____ Takstol type: _____

Ukentlig kontroll av en tilfeldig serie fra hver produksjonslinje

	Riktig	Feil	Utbedring, tiltak
Trelast			
Kvalitet	☐	☐	
tilleggskrav	☐	☐	
Dimensjoner	☐	☐	
Fuktinnhold	☐	☐	
Skjøteplassering	☐	☐	
Tilpasning i knutepunkt	☐	☐	
Spikerplater			
Type	☐	☐	
Størrelse: Bredde	☐	☐	
Lengde	☐	☐	
Plasseringsmål	☐	☐	
Platevinkel	☐	☐	
Innpressing	☐	☐	
Vankant og kvist	☐	☐	
Sprekkdannelser i stavender og ved kvist	☐	☐	
Toleranser (mål) takstol Variasjon i totalmål	☐	☐	
Merking	☐	☐	
Monteringsbeskrivelser	☐	☐	
Lagring takstoler Håndtering/transport	☐	☐	

Andre registrerte feil:

Eventuelle feil blir fulgt opp og rettet,
eventuell avviksbehandling iverksettes.

_____
Sign. Kontrollør

- Ytelseserklæring:
  - I samband med CE-merking må vi som takstolprodusentar levere Ytelseserklæring. NTF har utarbeidd mal for dette, ein for branndimensjonering (BD), og ein utan branndimensjonering (IBD).
  - Denne skal innehalde opplysningar om produsent, tilsikta bruk av produktet, kontrollorgan og sertifisering
  - Ytelseserklæringa skal enten gjerast tilgjengeleg på heimeside, sendast som epost eller saman med ordrebekreftelse / leveransen.

YTELSESERKLÆRING
Nr x CPR - dato

1. Entydig identifikasjonskode for produkttypen:
Prefabrikkert konstruksjonselement av trevirke satt sammen med spikerplater brukt i bygninger.
2. Type-, parti- eller serienummer: .....
3. Produsentens tilskattede bruksområder for byggevaren, i samsvar med den relevante harmoniserte tekniske spesifikasjonen.
For bruk i bygningskonstruksjoner.
4. Navn, registrert varemerke og kontaktadresse til produsenten i henhold til artikkel 11 nr. 5:
Tak AS, 5000 Sagby, Tel 33 33 33 33, E-post tak@stol.no
5. Navn og kontaktadresse til godkjent representant hvis mandat omfatter oppgavene angitt i artikkel 12 nr. 2 (om relevant):
Ikke relevant.
6. Det system for vurdering og kontroll av byggevarens konstante ytelse: **System 2+**
7. Dersom ytelseserklæringen gjelder en byggevare som omfattes av en harmonisert standard:
NS-EN 14250:2010
Norsk Treteknisk Institutt, nummer 1070, har utstedt samsvarssertifikat for produksjonskontroll i samsvar med system 2 +, og har utført førstegangsinspeksjon av produksjonsanlegget og produksjonskontrollen i fabrikk samt fastsettelse av produkttegenskapene.
8. Angitt ytelse

Vesentlige egenskaper	Ytelse	Harmonisert teknisk spesifisering
Mekanisk motstandsevne; kapasitet og stivhet. (Bæreevne) EN1995-1-1 Fasthetsklasse på trelast i ihht. NS-EN338 Fasthetsklasse på limtre i ihht. NS-EN14080	Produksjonstegning	NS-EN 14250:2010
Egenskaper ved brannpåvirkning	D-s2,d0	
Bruksklasse ihht. NS-EN 335:2013	2	
Avgassing av farlige stoffer	NPD	
Annet:		

9. Ytelsen for varen som angitt i nr 1 og 2, er i samsvar med ytelsen angitt i nr. 8. Denne ytelseserklæringen er utstedt på eget ansvar av produsenten, som angitt i nr. 4. Undertegnet for og på vegne av produsenten:

Sted: _____ Dato: _____

Sign. _____

- FDV-dokument:
  - FDV = forvaltning, drift og vedlikehold.
  - Tilgjengelig på heimeside, eller sendast elektronisk evt saman med ordrebekreftelse/leveranse.
  - Dette for å sikre riktig prosjektering og levering av trekonstruksjonar med spikerplater i henhold til PBL. (Plan og bygningsloven)
  - ”*Som bygd*”-dokument som skal innehalde data til brukaren sitt drifts- og vedlikehaldssystem.

FDV Dokument

Trekonstruksjoner med spikerplater

Produktbeskrivelse

Trevirke sammensatt med spikerplater til fagverk eller rammer.

Anvendelse

Brukes som bærende konstruksjoner i de fleste typer bygg.

Formater

Tilsvarende geometrien for ulike takformer, bjelkelag, forskaling etc.

Bestanddeler

Kvalitetssortert trevirke og varmforsinkede stålplater med utstansede tenner.
Rustfrie plater kan også benyttes.

Overflate

Vanligvis ingen overflatebehandling, men soppdreper kan benyttes.

Helse

Ingen helserisiko.

Lagring

Lagres plant, tørt og med god klaring til bakken. Sikres mot velting.

Montasje

Monteres i henhold til takplan eller etter veiledning fra produsent.
Oppretting, avstiving og forankring er viktig.

Vedlikehold

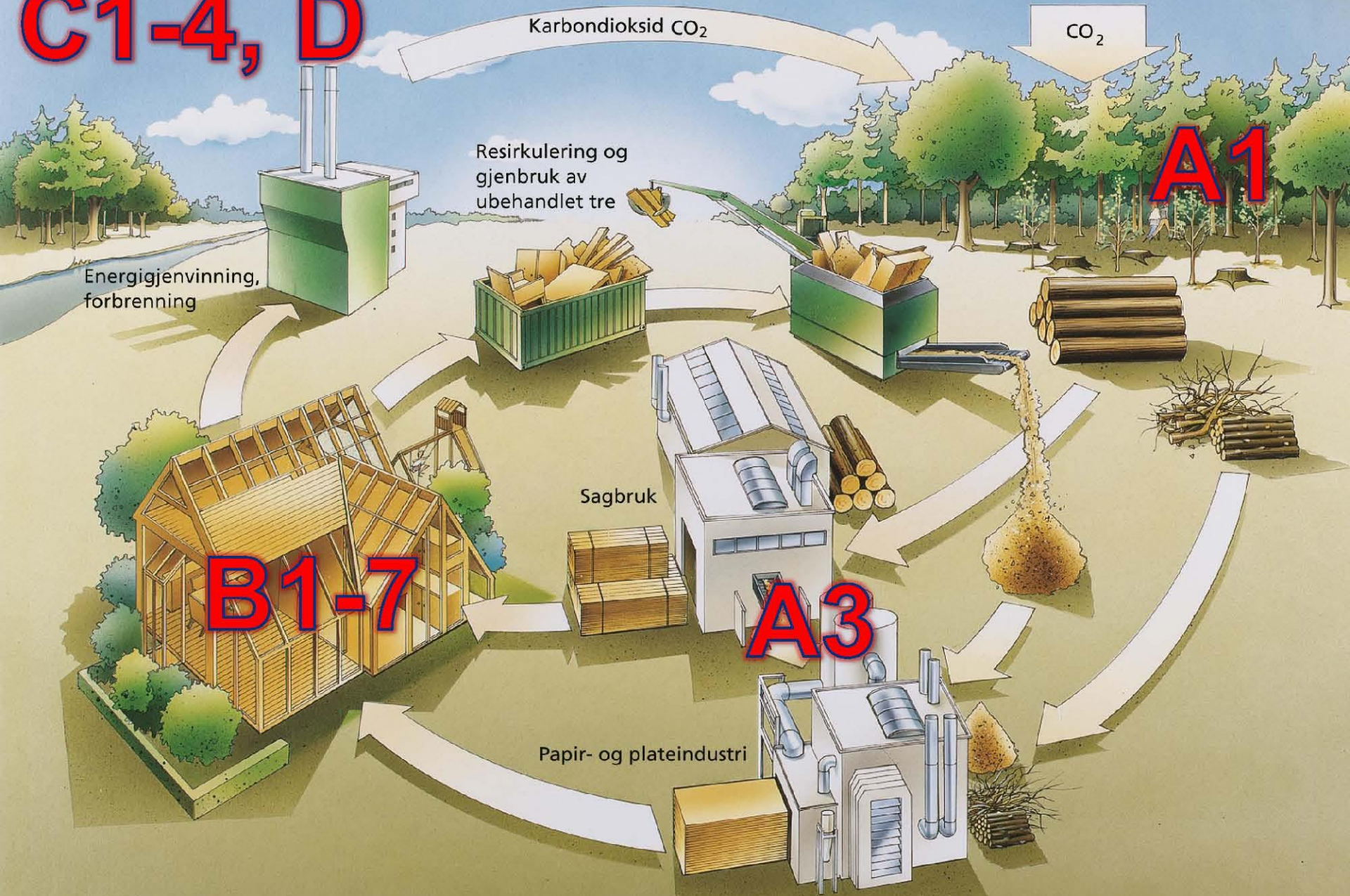
Konstruksjonene skal være tilgjengelig for inspeksjon og bruksbetingelsene skal ikke endres uten ny vurdering av sikkerhet og funksjon.

Leverandører

Medlemmer i Norske Takstolprodusenters Forening, som også har CE-sertifisert sin produksjon.

- EPD- miljødeklarasjon
  - Environmental Product Declaration
  - Miljøreknskap på byggematerialer
  - Krav frå enkelte kundar (td. Statsbygg), og ikkje eit myndigheitskrav.
- NTF- bestilt EPD frå NTI – ferdig i 2016
  - Avventar ferdig EPD for trelast
  - Are Brug er pilotbedrift i NTF

C1-4, D

Illustrasjon: Treindustrien/CEI-Bois

- Utførelsesstandarden:
  - Ny standard for trekonstruksjoner ferdig 2016
  - Samarbeidsprosjekt NTF, Standard Norge, NTI og Trevareindustrien
    - Krav til material
    - Krav til utførelse
  - Produktdokumentasjon

Oppsummering:

- NTF – Norske Takstolprodusenters Forening
- NTI – Norsk Treteknisk Institutt
- CE – Kvalitetsstempel for systemkontroll
- FDV – Forvaltning drift og vedlikehold
  - Produktdokumentasjon
- EPD – Environmental Product Declaration
  - Miljøreknskap
- Ytelseserklæring
  - Fortel om kva produktet skal brukast til
- Utførelsesstandarder
  - Krav til material
  - Krav til utførelse

- Spørsmål:
  - Kva står forkortelsen PBL for?
  - Kva står forkortelsen NTI for?
  - Kven er Per Skogstad?

Sovna?

Takk for meg 😊